

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№220 (6497) | 23 верасня 1939 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

ДРУЖБА І БРАЦТВА НАРОДАЎ СССР

Вялікай разаспёнасці населення Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі сустрэлае лобесныя палкі Чырвонай Арміі. Мільёны людзей, стаміліхся ў цяжкай ланскай явары і пад капен кінутых на волю лесу сваімі жорсткімі і труслівымі правіцелямі, бачыць у чырвоных сцягах сімвал вялікай праўды, сацыялізму, свабоднага, шчаслівага жыцця.

Вялікая Бастрычынская сацыялістычная рэвалюцыя стварыла на месцы былой царскай Расіі магучы і свабодны саюз роўнапраўных нацый, звязаных узамі нерушымай дружбы і брацкай узаемапамогі. У рэзультате перамогі сацыялізму «мы маем цяпер зусім іншую і вышэйшую мадэль свабоднага жыцця, чым была мадэль свабоднага жыцця ў імперыялістычнай дзяржаве» (Сталін).

Советская многанациянальная дзяржава моцная, як граніт, і мадэлістая, як лепша, высокакаваласная сталь. Яна, як лебедзь, адраджаецца ад многанациянальных дзяржаў буржуазнага свету.

Петрыя паказвае, што многанациянальная дзяржава на буржуазнай аснове раздзіраецца непрыглыбкімі супярэчнасцямі. 20 год назад, у агні першай сусветнай імперыялістычнай вайны згараў «жаскуткая імперыя» Аўстра-Венгрыя, прадстаўляючая сабой спробу стварэння многанациянальнай дзяржавы ў буржуазнай краіне.

Толькі сацыялізм змог стварыць сапраўднае брацкае садружства народаў у сістэме адзінай многанациянальнай дзяржавы. Сацыялізм знішчыў паразітаў-эксплуататараў-галоўных выноўцаў і правактараў нацыянальнай розні, вярнуў іх паміж народамі. На зямлі, глыбока ўражанай шляхам навілінальнага і гістарычнага рэвалюцыі, на зямлі, вызваленай ад жабрацтва і капіталістычнага рабства, пачаўся новы светлы шлях адзінай дружбы народаў СССР.

«Дружба паміж народамі СССР—вялікая і сур'ёзная заваяванне. Бо пакуль гэта дружба існуе, народы нашай краіны будуць свабодны і непераможны. Ніхто не страшыць нас, ні ўнутраны, ні знешні вораг, пакуль гэта дружба жыве і здзіўляецца» (Сталін).

Усё зрачы расцвітае і мацнее з кожным годам гэта дружба. Советскі лад з карэнным выратаў усе крыніцы нацыянальнага прыгнёчэння, назаўсёды пакончыў з усімі формамі нацыянальнай рабонасці, знішчыў і ліквідаваў усё падлія праявы нацыянальнай варожасці.

Таржэство ленына-сталінскай нацыянальнай партыі знайшло сваё законнае афармленне ў асноўным законе нашай сацыялістычнай дзяржавы—Сталінскай Канстытуцыі СССР.

Советскі лад не толькі абвясціў поўнае і нічым не абмежаванае нацыянальнае роўнапраўе, але і стварыў неабходныя матэрыяльныя прадумовы для сапраўднага росквіту ваёй прымочаных народаў. Вялікі рускі народ—першы ў самі роўны народы СССР—аказваў магучую падтрымку іншым нацыям нашай радзімы і дапамогі ім выйсці на шырокае дарогу эканамічнага, палітычнага і культурнага ўздыму. Раней асталыя нацыянальныя акраіны пакрыліся сеткай прамысловых прадпрыемстваў, іх прасторы прарэзалі новыя чыгуначныя магістралі і водныя артыры, на іх нівах запрацавалі магучыя стравы сталевых копей—трактары і сталевыя карабы—камбайны.

Аб'ём прамысловай прадукцыі Советскага Саюза ў 1936 годзе вырас у параўнанні з 1930 годам у 7,3 раза. За той жа

Будуюць Новае Жыццё

НОВАГУРД. 22 верасня. Вялікая частка тэрыторыі Заходняй Беларусі, вызваленая лобеснай Чырвонай Арміяй, пачынае жыць нармальным жыццём.

У горадзе створана часовае ўпраўленне ў саставе: старшыні Бісалева і членаў — прадстаўніка Чырвонай Арміі Місюрова і рабочага мисовага трукарні Бунікевіча.

Часовае ўпраўленне размяшчаецца ў будынку ваяводства. Сам ваявода збег, а служачыя гэтай ні то адміністрацыйнай, ні то ваеннай установы пайшлі ў адпачынак.

Упраўленне — гэта самая папулярная ўстанова ў горадзе. Сюды прыходзяць сотні людзей за парадай па самых рознастайных пытаннях. Часамі прыходзяць проста, каб падаваць аб навінах. Хтосьці ў адзіночку і дэлегацыям з горада, і асабліва з вёсак.

У селянін вялікае прагнасе аб тым, што скажучь новага аб сялянскіх ўпраўленнях, аб тым, як будзе з памешчыцкай зямлі.

У сёлах і вёсках ствараюцца сялянскія ўпраўленні. Іны створаны ўжо ў вёсках Капалеўскай, Дварышкай і іншых валасцей Новагурускага ваяводства.

Да старшыні ўпраўлення Бісалева прышла група сялян і прад'явіла такі дакумент:

«Гэтым камітэт вёскі Сельцы ўставае, што Аляксандр Дурно, Аляксей Старук, Адольф Булак сапраўды маюць пахатную зямлю, для яе апрадоўкі копей не маюць.

Старшыня камітэта Сяргей Шпакоў і Сантара Марневіч.

Сяло Незнамава. Дня 19 верасня 1939 года.

Старшыня ўпраўлення раз'ясненне ім, што ў яго копей няма, што іх можна і треба забіраць з памешчыцкіх маёнткаў. Упраўленне правяло таксама рад нарад з гаспадарамі.

На парадак гандлярскі часовае ўпраўленне заявіла, што яго працоўны наладзіць нармальны гандаль. Большасць магазінаў у горадзе ўжо адкрыты.

У Новагуродку новаму ўпраўленню дапамагае створаная рабочая гвардыя. Уздзяліць рабочай гвардыі носьці на дзень рукаве чырвоную павязку. Актыўна дапамагае гвардыі ў ахове парадку працоўнае населення горадаў і вёсак.

Працоўныя Заходняй Беларусі з вельмі зорным энтузіязмам выкарыстоўваюць ролі і панскіх Польшчы. Яны радасна будуюць новае светлае жыццё.

У Вываленай Заходняй Беларусі

Будуюць Новае Жыццё

НОВАГУРД. 22 верасня. Вялікая частка тэрыторыі Заходняй Беларусі, вызваленая лобеснай Чырвонай Арміяй, пачынае жыць нармальным жыццём.

У горадзе створана часовае ўпраўленне ў саставе: старшыні Бісалева і членаў — прадстаўніка Чырвонай Арміі Місюрова і рабочага мисовага трукарні Бунікевіча.

Часовае ўпраўленне размяшчаецца ў будынку ваяводства. Сам ваявода збег, а служачыя гэтай ні то адміністрацыйнай, ні то ваеннай установы пайшлі ў адпачынак.

Упраўленне — гэта самая папулярная ўстанова ў горадзе. Сюды прыходзяць сотні людзей за парадай па самых рознастайных пытаннях. Часамі прыходзяць проста, каб падаваць аб навінах. Хтосьці ў адзіночку і дэлегацыям з горада, і асабліва з вёсак.

У селянін вялікае прагнасе аб тым, што скажучь новага аб сялянскіх ўпраўленнях, аб тым, як будзе з памешчыцкай зямлі.

У сёлах і вёсках ствараюцца сялянскія ўпраўленні. Іны створаны ўжо ў вёсках Капалеўскай, Дварышкай і іншых валасцей Новагурускага ваяводства.

Да старшыні ўпраўлення Бісалева прышла група сялян і прад'явіла такі дакумент:

«Гэтым камітэт вёскі Сельцы ўставае, што Аляксандр Дурно, Аляксей Старук, Адольф Булак сапраўды маюць пахатную зямлю, для яе апрадоўкі копей не маюць.

Старшыня камітэта Сяргей Шпакоў і Сантара Марневіч.

Сяло Незнамава. Дня 19 верасня 1939 года.

Старшыня ўпраўлення раз'ясненне ім, што ў яго копей няма, што іх можна і треба забіраць з памешчыцкіх маёнткаў. Упраўленне правяло таксама рад нарад з гаспадарамі.

На парадак гандлярскі часовае ўпраўленне заявіла, што яго працоўны наладзіць нармальны гандаль. Большасць магазінаў у горадзе ўжо адкрыты.

У Новагуродку новаму ўпраўленню дапамагае створаная рабочая гвардыя. Уздзяліць рабочай гвардыі носьці на дзень рукаве чырвоную павязку. Актыўна дапамагае гвардыі ў ахове парадку працоўнае населення горадаў і вёсак.

Працоўныя Заходняй Беларусі з вельмі зорным энтузіязмам выкарыстоўваюць ролі і панскіх Польшчы. Яны радасна будуюць новае светлае жыццё.

Сустрэча Чырвонай Арміі з насельніцтвам Заходняй Беларусі. НА ЗДЫМКУ: стары сялянін вітае байцоў і камандзіраў (М. Малец дэясня). Фото В. Темкіна.

Большэвіцкая Праўда

СТАЎБЦЫ, 21 верасня. (Спец. нар. «Звязды»). У гэты дзень невялікі гарадок Стаўбцы жыць незвычайным жыццём. Ніколі за апошнія 20 год, па заявах мясцовых жыхароў, не было так весела ў горадзе, і людзі так радасна не сяліліся.

Іны жылі замкнута, боючыся скажучь лішняе слова.

Ад сляпых байцоў і камандзіраў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі нашы браты Заходняй Беларусі ўпершыню пачулі праўду аб Советскай краіне. Божны дзень з вясёллі і далёкіх вёсак у горад прыязджаюць сяляне нагурацца з роднымі братамі і сям'ямі, які туды боюцца называць чырвонаармейцаў.

На плошчы стаіць вялікая група сялян з вёскі Анецкі. Старапанна і блюцкая глядзец на гэтых людзей, зарослых, белыя, з унікальнымі вачыма і шчокамі. На іх не адрэнае, а сур'ёзна ануца з грубага саматканнага матэрыялу. Валь зайыма гутарка аб тым, як яны жылі, жанчыны і старыя заплакалі ад хвалявання і ад напаву папачулі.

— З нас польскія паны высмакталі апошнюю кроў, — гаворыць селянін-благі з вёскі Анецкі Міхал Ляско, выбраўшы ў сялянскі камітэт. Мы ведалі, як шчасліва жывуць сяляне ў Советскай Беларусі і з неаршэнем чакалі, калі нам на дапамогу прыдуць браты з Советскай краіны.

Хтосьці паведамілі, што Чырвоная Армія заняла Грозна, Ковель і Львоў. Пажыла перадаць, з якой радасцю ўсе эндохляціліся на плошчы сяляне сустраілі гэтую вестку.

— Не жыць больш польскім панам, не прыгнечваць ім больш працоўны народ, — раздаліся ў натушну вочкіны.

— Някід жыць Чырвоная Армія — наша вызваліцельніца!

Таяя сімя можна нагадаць сэрцы і ўсёны. Людзі дэясця ўражаннямі, яны гарызіцца магучасцю і непераможна сільна Чырвонай Арміі. Іны з захваленнем разказваюць, якія вётавыя і культурныя байцы. Іны перадаюць з рук у рукі першыя газеты з Мінска — «Звязды» і «Советскую Белоруссию». Усіх цікавіць падрабязнасці.

На вуліцах маленькага гарадка Стаўбцы мы сустраілі людзей розных прафесій, (сталары, муляры, служачыя, юрысты), якія доўга не знаходзілі, куды прыласці свае рукі. Іны распытаваюць — ці хоць усім работам. І калі яны чуць прасты аказ, што хоцьці, іх твары асвятляюцца вясёлай усмешкай. Зразумела чаму.

З вуснаў у вусны ў горадзе перадаюць аб чулівых сустрэчах, якія адбы-

У Вываленай Заходняй Беларусі будзеца новае жыццё. Пачаўся падзел зямлі памешчыкаў. Працоўныя Заходняй Беларусі паўсямесна дапамагаюць Чырвонай Арміі ў ліквідацыі бандытызма з рэшткаў афіцэраў польскай Арміі. Працоўныя Заходняй Беларусі выказваюць сваю глыбокую падзяку Советскаму ўраду і вялікаму сталіну за абазаную дапамогу ў вызваленні ад панскага іга.

Вільна-Гарад Беларускі

ВІЛЬНА, 22 верасня. Вільна — прыгожы горад, які маецае звыш 200 тысяч насельніцтва. У гэтым беларускім горадзе было забаронена ўсё беларускае: друк, літаратура, мова.

Працоўныя з вялікай радасцю сустраілі калоны Чырвонай Арміі, аблімаі байцоў, бітаючы іх, як сваіх збавіцеляў ад панскай няволі. Навы машыны літаральна завівалі кветкамі.

Зараз у горадзе створана часовае ўпраўленне, старшыней ягога а'ўдзяцца тав. Жыліянін. Упраўленне пачало сваю работу. У горадзе створана рабочая гвардыя. Наладжана нармальнае работа электрастанцыі, чыгучкі.

Працоўныя дапамагаюць ўпраўленню будаваць радаснае жыццё.

Насельніцтва прыяўляе вялікую зацікаўленасць да жыцця Советскай Беларусі. Пікавіцца, ці можна будзе бачыць роўных, якія знаходзяцца ў БССР. Быў такі вы'атак: ехаў бач: адна жанчына паклікала яго на імені. Аказалася, што гэта яго родная сестра. Баць саскочыў з машыны. Стараўнішце пасля доўгай разгалкі, які ад радасці плакалі.

Насельніцтва вельмі цікавіцца ўзаемаг'оспітаем чырвоных камандзіраў з байцамі. Іх аздзілае, як гэта нось чырвонаармейскіх па-тварыска гутарка з камандзірамі. Іх аздзілае вялікі культурны ўзровень нашых байцоў. У іх салдаты — збачці і цёмны народ.

У горадзе спакойна. Насельніцтва ахвотна выконвае любое распараджэнне часовага ўпраўлення і аказвае яму дапамогу.

Б. РАВІЧ.

Падзел зямлі князя Радзівіла

БАРАНАВІЧЫ, 22 верасня. (Па тэлефону). У цэнтры горада змяніцца часовае ўпраўленне. Сюды сякажцца народ з горада, прыходзяць сяляне з вёсак. Іны радзі вёсці разгавор з людзьмі советскай краіны і разказваюць пра сваё цяжкае мінулае жыццё.

Часовае ўпраўленне знаходзіцца ў доме гарадскога галавы, які ўнёк. Старшыня часовага ўпраўлення — прадстаўнік Чырвонай Арміі Іван Тур.

У горадзе створана рабочая гвардыя, якая ахоўвае грамадскія будыні і навазільны парадка. Па распараджэнню часовага ўпраўлення ў горадзе адкрыты магазіны.

Адбыўся сдох настаўнікаў. У іх прымаі ўзрэд 150 чалавек. 25 верасня пачынацца новы вучэбны год у школах. На жаданню насельніцтва выкладанне ў школах будзе праводзіцца на рускай і беларускай мовах. Навлічваюцца лік урокаў па фізіцы, хіміі, матэматыцы, амяц'нацца выкладанне ралігійных дысцыплін.

У горадзе закрыты два публічныя дамкі.

ПЕРШЫЯ КРОКІ

БАРАНАВІЧЫ, 22 верасня. (Па тэлефону). У цэнтры горада змяніцца часовае ўпраўленне. Сюды сякажцца народ з горада, прыходзяць сяляне з вёсак. Іны радзі вёсці разгавор з людзьмі советскай краіны і разказваюць пра сваё цяжкае мінулае жыццё.

Часовае ўпраўленне знаходзіцца ў доме гарадскога галавы, які ўнёк. Старшыня часовага ўпраўлення — прадстаўнік Чырвонай Арміі Іван Тур.

У горадзе створана рабочая гвардыя, якая ахоўвае грамадскія будыні і навазільны парадка. Па распараджэнню часовага ўпраўлення ў горадзе адкрыты магазіны.

Адбыўся сдох настаўнікаў. У іх прымаі ўзрэд 150 чалавек. 25 верасня пачынацца новы вучэбны год у школах. На жаданню насельніцтва выкладанне ў школах будзе праводзіцца на рускай і беларускай мовах. Навлічваюцца лік урокаў па фізіцы, хіміі, матэматыцы, амяц'нацца выкладанне ралігійных дысцыплін.

У горадзе закрыты два публічныя дамкі.

Аператыўная Зводка Генеральнага Штаба РСЧА 22 Верасня 1939 г.

22 верасня часці Чырвонай Арміі, якія дзейнічаюць у Заходняй Беларусі, занялі гор. Беласток і вярэцкі Брэст-Літоўск і прыступілі да ачысткі Аўгус-тоўскіх лясоў (на паўночны захад ад гор. Гродна) ад рэштак польскай арміі.

У Заходняй Украіне часці Чырвонай Арміі, якія вядуць аператыўны па ліквідацыі супраціўлення часцей польскай арміі ў раёне гор. Львова часіям Чырвонай Арміі сёння занялі 6 пяхотных дывізіяў і 2 асобныя стралковыя палкі, на чале з генералам Лангерам.

Па пяхотных даных за першыя з 17 па 21 верасня ўзята палонных салдат і афіцэраў польскай арміі 120.000 чалавек, захвачана 380 гармат, 1.400 кулямэтаў.

Германа-советскае хамюніке 22 верасня

Германскі ўрад і ўрад СССР устанавілі дэмаркацыйную лінію паміж германскай і советскай арміямі, якая праходзіць па рацэ Писа да яе ўпадзення ў раку Нароў, далей па рацэ Нароў да яе ўпадзення ў Буг, далей па рацэ Буг да яе ўпадзення ў раку Сан і далей па рацэ Сан да яе вытокаў.

Сакратар ЦК КП(б)Б тав. П. К. Панамарэнка ў Заходняй Беларусі

СТАЎБЦЫ, 22 верасня. (Па тэлефону). Сёння ў раёны Заходняй Беларусі прыехаў сакратар ЦК КП(б)Б, член Ваеннага Савета Беларускага фронту тав. Панамарэнка. Ён наведаў горад Стаўбцы. Цікавіўся работай часовага ўпраўлення. Старшыня ўпраўлення тав. Шубаўтэў расказаў тав. Панамарэнка, як наладжваюцца жыццё ў горадзе. У горадзе арганізавана рабочая гвардыя, якая ахоўвае грамадскія будыні, электрастанцыю, масты.

ПІСЬМЫ З БЕЛАРУСКАГА ФРОНТА

ПОДВІГІ, ГЕРОЙСТВА І МУЖНАСЦЬ ЧЫРВОННЫХ БАЙЦОУ І КАМАНДЗІРАУ

ПАЛІТРУК тав. ЦІМОШЫН

Комуністы і комсамольцы адгравваюць авангардную ролю ў выкананні баявых задат. Ідучы ў бой, комуністы ўцягваюць сваім прыкладам астатніх байцоў.

Палітрук разведвальнай роты Н-скага палка тав. Цімошын пры атані пагранічнай заставы праявіў гераізм і самааданасць. Байцаў няма такога байца ў часты, які б не ведаў імені палітрука тав. Цімошына.

Такую вялікую частку і шырокую славу тав. Цімошын заваяваў у боях за вызваленне братоў Заходняй Беларусі.

Раздзіма загадала арміі выступіць у абарону брацкага беларускага народа, які знаходзіцца па той бок граніцы.

Палітрук першым падшоў да загарожы. Упералася была пельвамаць, пагражала смерцю. Але тав. Цімошын не з тых, хто баіцца смерці.

Перадзаставіў загарожу, тав. Цімошын з воякамі «за раздзіму» кінуўся ўперад, паказваючы прыклад сваім байцам.

Полуная цішыня, але ёй не давярае малоды танкіст тав. Іваноў. Камандзір машыны пільна ўглядаецца ўперад, сочыць за кожным травяным узгоркам, за малейшым нахілам кулёў.

І так заўсёды. У самыя алкасныя час палітрук тав. Цімошын выступае ўперад, паказваючы прыклад сваім байцам.

У часе прывалаў тав. Цімошын наступна працуе на палітычным і маральным выхаванні чырвонаармейцаў, працуе з масовым чырвоністам.

У часе адной з такіх гутарак палітрук уважліва і пераважна з групай салдат ваяцкай арміі. Салдаты польскай арміі былі ўзяты ў палон.

Ва ўсёй рабоце палітрук тав. Цімошын праявіў яскравы гераізм, палітычнае выхаванне байцоў пашыраў Чырвонай Арміі.

С. М. НАРАЛЕУ, батальённы камісар.

ГЕРАІЗМ СЫНОУ РАДЗІМЫ

Пасля ўступлення ў горад Баранавічы Чырвонай Арміі і да ўсталявання мясцовай рэвалюцыйнай улады ў горадзе пачалася арганізацыя шайка бандытаў, якая рыхавалася да пераходу ў апарыяны.

У гэты момант пачаўся пераход у горад банда адважніка і ранава выстуіў палітрук тав. Юркевіч. Тав. Юркевіч, байцаў яго падраздзялення і некалькі чалавек з мясцовага насельніцтва.

Спачатку ўсім было аперэцыя тав. Іваноў са сваёй машынай рушыў уперэд выконваючы паставіленую перад ім новую задачу.

Е. А. САМОХІН, чырвонаармеец.

ВЫПАДАК У ЛЕСЕ

Зірочна. Праз густы хвойны лес, па неахайнай зашчэпанай дарозе праіравацца разведвальны танк Н-скага падраздзялення.

Полуная цішыня, але ёй не давярае малоды танкіст тав. Іваноў. Камандзір машыны пільна ўглядаецца ўперад, сочыць за кожным травяным узгоркам, за малейшым нахілам кулёў.

І так заўсёды. У самыя алкасныя час палітрук тав. Цімошын выступае ўперад, паказваючы прыклад сваім байцам.

У часе прывалаў тав. Цімошын наступна працуе на палітычным і маральным выхаванні чырвонаармейцаў, працуе з масовым чырвоністам.

У часе адной з такіх гутарак палітрук уважліва і пераважна з групай салдат ваяцкай арміі. Салдаты польскай арміі былі ўзяты ў палон.

Ва ўсёй рабоце палітрук тав. Цімошын праявіў яскравы гераізм, палітычнае выхаванне байцоў пашыраў Чырвонай Арміі.

С. М. НАРАЛЕУ, батальённы камісар.

Баявая задача выканана

Гэта было пры падыходзе да Гродна. Перад намі была паставілена задача заняць гэты горад.

Як камандзір разведвальнага батальёна рухаўся наперадзе вояцка. З усіх бакоў чутна была стралёна. Асабліва ярсна абстрэльваў вораг, які засеў у лесе і ў хутары.

Загадаў камандзірам бронемашыны выйсці наперад, да лесу і хутару і «прарухнуць» ворага, а сам на часе стралковай роты пад ваяцка магутна «ура» кінуўся ў атаку.

Знішчальным кулямётным агнём бронемашыны, іктывай атакай чырвоных байцоў мы знішчылі ворага.

Шлях вольны. Мы рухамся наперад. Нас усюды гораць сутракае насельніцтва. Бурнымі апанентамі, гораць абдымак чырвонаармейцаў выказалі сваю радасць вызваленныя браты.

І. Г. ЧЭРАБЯНІН, камандзір разведвальнага батальёна.

НА ВЫРУЧКУ ТАВАРЫШАУ

У часе бою з палкамі ў моцнай схватцы з ворагамі аляні з танкаў падраздзялення Н-скай часты былі ахоняны палком.

Экіпаж браніраванага карабля пагражаў немінуча гібель: гарэць у танку, або, вышадшы з яго, паласці пал кулі ворага, які вёў на ім бесперапынны агонь.

Старшы лейтэнант комуніст т. Абрамкін хутка вызначыў абстаноўку і становішча таварышаў у палаючым танку.

Абстрэльваемы кулямётным і ружэйным агнём, тав. Абрамкін мігам на сваім танку наблізіўся да палаючага танка, пал кулямётам праціўніка атчыніў дзверы і абстаў неабходную дапамогу экіпажу.

Абстаўваючы дапамогу таварышам палаючага танка, тав. Абрамкін быў ранен і, не глядзячы на гэта, аставаўся на полі бою да таго часу, пакуль не быў знішчаны вораг.

Б. ВЛАДЗІМІРАУ, малодшы палітрук.

У ГІСТАРЫЧНУЮ НОЧ

Белавалосыя Алесі было чатырнаццаць год. У пільна дзяўчынка не вучылася. Увесь дзень яна працавала з маткай ў лавіцы ў маіцеў.

Экіпаж браніраванага карабля пагражаў немінуча гібель: гарэць у танку, або, вышадшы з яго, паласці пал кулі ворага, які вёў на ім бесперапынны агонь.

Старшы лейтэнант комуніст т. Абрамкін хутка вызначыў абстаноўку і становішча таварышаў у палаючым танку.

Абстаўваючы дапамогу таварышам палаючага танка, тав. Абрамкін быў ранен і, не глядзячы на гэта, аставаўся на полі бою да таго часу, пакуль не быў знішчаны вораг.

Б. ВЛАДЗІМІРАУ, малодшы палітрук.

РАДЗІМА ЗАГАДАЛА

Раздзіма загадала вызваліць ад панскага іга братоў Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

Маё падраздзяленне атрымала баявое заданне — перарэзаць дратавую загарожу, знішчыць стражніку (заставу) і «кампаінію» (камендатуру).

Доўга не чакаючы, мы рушылі наперад. Перайшлі граніцу. Ніх, без усякага сумнення перарэзалі дратавую загарожу. Прайшлі яе. Хутка паказалася польскае стражніцтва, якое знаходзілася на ўзвышшы. Вартавы прымеілі нас, але ён не паспеў падняць трывогу — быў знішчаны.

Шырока прарэзаў брэх вартавога сабакі. У стражніку заворушыліся. Пачалася стрэльба. Мы хутка і энергічна прасунуліся наперад, на стражніку накіравалі кулямёты. З вышы двое польскіх афіцэраў адрылі на нас кулямётным агнём.

Мы аткалі тым-жа.

Камандзір часты загадаў нам — кінуць гранаты. Аі ўзрыны гранат кулямётчыкі афіцэры былі знішчаны. Мне, як аддзяленнаму камандзіру, было загадана ўварвацца ў сярэдзіну стражніцы і знішчыць астаўніхся ворагаў. Я, капітан Гроўкаў і баян Клязю ўварваліся ў паміжкінае. 12 польскіх салдат адрылі на нас стрэльбу, але са спалоху стралялі без цэлі.

І дастаў гранаты і загадаў польскім салдатам заціхаць. Яны кінулі зброю і палялі рукі.

Не паспелі мы вывесці палонных, як насустрач нам з лесу вышлі польскія салды і саставе 7 чалавек. Мы ўступілі з імі ў бой. У гэтым боі я быў лёгка ранен. Камандаванне аддзяленнем не кінуў, прадаўшы брэх ворага.

Лепшым пераважам мне нагу. Капітан загадаў, каб мяне накіраваў на заставу, але я не згадуўся і наўд аддзяленне брэх «кампаінію» (камендатуру). Яе мы ўзялі без усякага б'ю. Далейшае прасоўванне нашай часты не сустракала супраціўлення.

А. І. КІРЫЛАУ, аддзяленны камандзір.

СХВАТКА

Наступаў доўгі, калі машына палышла да гучоў вёскі Д. Усю ноч марасу ўжо, дарога разбухла, а дрэвы палілі на зямлю цяжкія кропі. Чатыры байцы, даставішы палонных афіцэраў, варацаліся на фронт у сваю частку.

Нашы вояскі ўшлі далёка ўперад, і байцы падганялі валацеля. Хапелася хутчэй вярнуцца да сваях, каб прымаць актыўны ўдзел у далейшым наступленні.

Раптам на павароце дарогі ля валацеля пачынаўся селянін, абарваны, у стогістых лапцях, у заштанай світцы. Стаўшы пасярод дарогі, ён даваў якіясьці сігналы. Валацель разка затармазіў машыну.

Таварышны, лапамажыце, — у поўголоса гаварыў селянін, — там у свірло засеялі бандыты. Яны ўстроілі засаду і хочунь напасці на чырвонаармейцаў.

Селянін расказаў, што глыбокай ноччу з боку пінскіх балот прышоў каля двух дзесяткаў салдат і афіцэраў. У жыхароў няма зброі, і самі яны нічога не могуць зрабіць.

У машыне знаходзілася ўсяго трымаі камандзір Нікалай Усачоў. Палкі адрылі агонь па групы адважнікаў байцоў. Паа градам куль чатыры чырвонаармейцы наблізіліся да свірла, акружваючы яго з усіх бакоў. Кулю за куляй пасылаў іны ў бандытаў, прававаўшых у тылу нарушыць спалоў вызваленай ад польскага іга заходняй беларускай вёскі.

Меткі агонь нашых байцоў прымусіў бандытаў заціхаць. Хутка пачыналася баявая схватка, прыянавая на штыкі вытоўкі.

Кінуўшы зброю, палкі аляні за другімі палкаў ўжо злучы кінулася ўцякаць у поле. Селяне пагналіся за бандытамі і прывалі іх назат.

Раптам з акна суседняга дома зноў раздаліся выстралы. Група афіцэраў, укрыўшыся ў доме, прадаўжала стрэльбу.

Прыкрыўшыся палімоўтай танкеткай, Усачоў з другім байцом ушчыўнаю памішлі да дома. Афіцэры з акна прадаўжалі абстрэл.

Некалькі меткіх выстралаў... і ў акне паказаліся белы сляг. Афіцэры зліліся. Байцы вышлі з-за танкеткі.

Ашалеўшы бандыты зладзейскім выстрадам дэтка паранілі байца. Малодшы камандзір ва ўпор з наганя забіў бандыта. Астатнія афіцэры адмовіліся ад супраціўлення і вышлі з дома.

Абураны слягне халепі расправіцца з бандытамі на месцы. З вялікай цяжкасцю ўдася ваякам утрымаць сляган ад расправы. Усіх захвачаных бандытаў байцы даставілі ў штаб. Усяго было затрымана звыш дзвядцят чалавек. Гэта былі польскія парванічкі, уцёкшыя ад чырвоных вояск. Два іны хваліліся ў пінскіх ваяцках, а затым паранілі арганізаваць напад на праходзячых абыз і грабіць беларускія вёскі.

Храбрасці і мужнасці чатырох байцоў на чале з тав. Усачоўым паказала канец бандыцкай заці.

Ю. КАРАЛЬКОУ.

АДВАГА І ГЕРОЙСТВА

На подступах да горада Н. часты Чырвонай Арміі сутраціў сур'езнае супраціўленне праціўніка.

Кулямётна-ружэйная стрэльба не спікала. Палкі праціўніка ўсе слямы і з таго, каб адыць наступленне і ўтрымаць горад.

Чырвоныя вояск з іменем Сталіна на вусяках зброй праціўніка дарогу і, нарэшце, пачалі займаць акраіны горада.

Бачачы непераможны напіс Чырвонай Арміі, палкі пачалі ўцякаць з горада і з метай затрымаць праследванне іх на другім боку горада, падпалілі мост.

З-за вуглоў хат, з акон і хахаў дамоў засеўшы там палкі стралялі па падраздзяленых, якія ўступалі ў горад.

Паа градам куль камісар тав. Багамолаў на чале групы баявых машын прайшоў горад і наблізіўся да палаючага маста.

Стральба не спікала. Рызыкуючы жыццём, ён вышаў з машыны і з дапамогай валацеля-чырвонаармейца, члена КМ тав. Сальнікава, пачаў тушыць полымь агню.

Тав. Сальнікаў прымаў улас у тушылі маста, не глядзячы на тое, што да гэтага атрымоў раненне ў гэтым-жа баі.

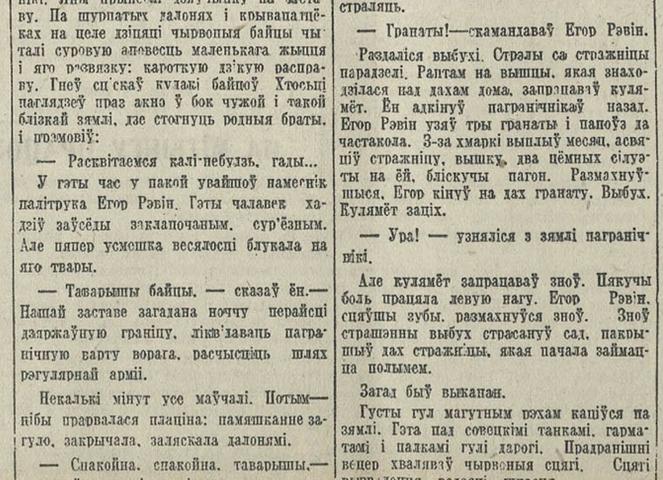
У часе бою машына тав. Багамолава была прабіта бронебойным кулям і 16 месцах.

Ворны патрыёт сваёй радзімы атваіў і гераістам забеспечыў далейшае павеліна наступленне часты, якая ўзасельнічала ў баі, за горад.

В. БАНЬКОУСКІ.

Па гарадах і сёлах Заходняй Беларусі. На фотэ з вуліц горада Баранавіча.

Здымкі: танкісты Чырвонай Арміі на фотэ Леўшына (фотакіна ТАСС).

Насельніцтва горада Вільня чытае загад камандавання Віленскага гарнізона.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ ПАРТЫЙНАЯ ПРАПАГАНДА НА АРШАНСКІМ ІЛЬНОКАМБІНАЦЕ

Бялізат партыі тав. Астрамава ачыў запланаваны партыёр Аршанскага ільнокамбіната з просьбай дапамагчы ў тэарэтычнай рабоце. Аказалася, што дома самастойна вывучыў гісторыю партыі іна не можа, бо ў яго няма даг. Тав. Астрамава ўважліва выслаухаў і пачаў гаварыць і аб'ясніў дапамагі. На гэтым і скончылася. Ніякай дапамогі тав. Астрамава не аказалі.

У партарганізацыі камбіната ёсць нямаючы камуністаў, якія не навучыліся як мець складаны канспект, працаваць самастойна над кнігай. Не адзін раз яны звярталіся ў партбюро за дапамогай. Аднак камбіната не арганізавалі лекцыі на тэму: «Як складалі канспект, працаваць над кнігай».

Трэба пагоду сказаць, што партарганізацыя ільнокамбіната да апошняга часу хаба займаецца партыйнай прапагандай. Некаторыя камуністы зусім яшчэ не прыступілі да самастойнай вучобы, большасць жа ўсё яшчэ вывучае першы або другі раздзел Кароткага курса. Да іх дасягнула камуністы тт. Курасоў, Дзі, Ушчэвіч, Гапмер і іншыя.

Доўгі час на ільнокамбінаце выхаваліся вяртыцельны канферанцамі. Але канферанцныя чамусьці не абдысаліся.

Дрэна абстаіць справа з прапагандай ў камсамольскай арганізацыі. З апрашаных 40 камсамольцаў ні адзін не працуе

над павышэннем свайго тэарэтычнага ўзроўня. Не арганізавана вучоба і беспартыйнай ітэлігенцыі.

У партарганізацыі камбіната да апошняга часу адукавалася недаацэнка вывучэння рэвалюцыйнай тэорыі. Вывучэння работа не спалучалася з разгортваннем партыйнай прапаганды і палітычна-масвай агітацыяй у цэхах. Гэтым можна аб'ясніць невыкананне вытворчай праграмы на ільнокамбінаце. Ёсць на прапрымстве камуністы, якія многа працуюць над сабой. Член партыі тав. Аляксееў з'яўляецца дырэктарам камбіната. Прыкладна спалучыўшы сваю вытворчую работу з тэарэтычнай, ён здолеў ужо закранчы вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВП(б)» і рату твораў Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна. Глыбока працуе над вывучэннем гісторыі партыі і камуніст тав. Радзіцель. Вывучыўшы «Кароткі курс гісторыі ВП(б)», ён зараз паглыбляе свае веда вывучэннем дадатковага матэрыялу. Але іх вопыт авалодання рэвалюцыйнай тэорыяй не стаў яшчэ звышчым усіх камуністаў камбіната.

За гэтага часу яшчэ не рэалізаваны рашоны агульнапартыйнага схода, які абмяркоўваў становішча партыйнай прапаганды. Апрача прыведзенай таварыскай гутаркі, партбюро ільнокамбіната нічога не зрабіла.

М. ФРУМКІН.

Прамысловыя актывісты абароннай работы, стаханавцы завода Гомельскага (Гомельская вобласць). У першым радзе: аляна направа — І. Пшчэрска, М. М. Філіп, А. М. Найденка Другі рад — М. А. Іванчык і М. І. Барыскін. Фото А. Р. Шаўчэка (фотарэдакцыя БЭЛТА).

Прывізы ў Чырвоную Армію СЛАўНЫЯ ПАТРЫЁТЫ

Першыя дні прывізава па Сталінскаму раёну горада Мінска паказваюць, які высокі патрыятызм савецкай моладзі. Яна гатовая ў любую мінуту са зброй і руках выступіць на абарону сваёй любімай савецкай радзімы.

За гэтыя дні ў прывізу камісія па ступіла рад псіем і заўяў прывізуікаў, якія амаўляюцца ад усіх ільгот і просьбы абавязкова залічыць іх у рады доблеснай Чырвонай Арміі. Бялька прывізуіка М. Д. Газмана падаў без ведама смя на заяву з просьбай працаваць прывізуікам ільготы, бо ён, бацька, хварее ўжо 3 год. Прывізуік Газман, даведваючыся аб гэтым, напісаў у камісію заяву, у якой гаворыцца: «Мой бацька сапраўды хворы, але ён і мае атрымліваць пенсію, а ў сям'і ёсць яшчэ прывізуіцкі Улічэнне, што пра савецкай уладзе яны будуць забяспечаны. Я зусім не жадаю астацца дома на ільготы, а таму прагну прызначыць камісію залічыць мяне ў любы рад войск».

Прывізуік-стаханавец кандытарскай фабрыкі «Комунарка» тт. Гутай, Пла-

чыныскі і Леда палілі калектыўную заяву, у якой яны выказваюць жаданне стварыць камсамольскі броне-танкавы ахпаж і заўяўляюць, што ўскладзеныя на іх партыйны і ўрадам залічыць яны в часіо выканаюць.

Амаль усе прывізуікі стаханавцаў ініцыяваў завод імя Варашылава залічыць у механізаваных частах, авіяцыі і Флот. Гэта паказвае, што ў армію ідзе выключна здаровае папаўненне.

Прывізуі ў бегучым готзе праходзіць на выключна высокім палітычным узроўні, з вялікім удзелам усіх працоўных мас.

З выключным энтузіязмам і рашучасцю прывізуікі Сталінскага раёна рашучо савецкага ўрада аб амазанні бронекай дапамогі прывізуікам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Малыя партыі горад жадаюць хутчэй стаць у рады Чырвонай Арміі—адзінай і вольнай вызаліцельнай прычынаю братаў беларусоў і украінцаў.

Х. КАЛМАНОВІЧ,
інструктар ваяннага аддзела Сталінскага РК КП(б)Б.

ГАТОВЫ ДА АБАРОНЫ РАДЗІМЫ

УЗЛА Прывізуі ў рады Радца-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота праходзіць з вялікім энтузіязмам.

З рашучым настроем прышлі ў прывізуіцкую камісію моладзь Стальбоўскага і Зенькавіцкага сельсаветаў.

Грузі малаліх патрыятаў упрывізуіцкую абаронныя значкі. 95 проц. прывізуіцкую з'яўляюцца варажымі і савецкімі грамадзянамі, 74 проц. — значністамі ППА, 99 проц. — ГСА і 98 проц. маюць значкі ППХА.

Прывізуікі з вялікім энтузіязмам прымаюць на сябе званне вольнаў славяной Чырвонай Арміі. Прывізуік Гаўрыч Тарбеев залічыў у кавалеры, Пётр Ягалоўціч — у стралковую часть і т. д. Яны аблапоўваюць узоруна авалодваць ваеннай справай, мадаваць бязву магутнасць нашага вялікага Савецкага Саюза.

П. ЯКІМОВІЧ,
загачдчы ваяннага аддзела Уздзяскага РК КП(б)Б.

Будучыя танкісты, кавалерысты, чырвонафлотцы

ПОЛАЦК. З невычайнай радасцю ідуць малаліх патрыяты ў рады доблеснай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. Прывізуікі — здаровыя, рослыя, мускулісты юнакі.

Прывізуіцаца трактарысты-стаханавец Полацкай МТС Борніквіч Ягор. Ён прыты год працуе па гэтай спецыяльнасці, у дасканаласці авалодав трактарнай справай і адолен безадолае замяшчіль руль трактара на руль грознага танка. Тав. Борніквіч просіць камісію залічыць яго ў броне-танкавую часть. Яго просьба заадываецца. — Слаўны танкіст з яго выхіце, — кірае роліку ўсё ўвожычаму прывізуіцкую камісар, — у будучыя часы герам будзе.

Трактарыст Холівак Пётр таксама прызначаецца камісіяй у танкісты. Ён прытыра дзалеу прывізуіцкую камісію да зышчыцельнае заветнай мары, якую ён так дога псіем у сваім вынікні савіце.

Перад стагам прывізуіцкай камісіі вярчы торфавола Чарноўчына Іван Валь-

вачоў, камсамол, скончыў 7 класаў. З вытворчасці ён мае добрую характарыстыку, аб ім адзначаюць, як аб лепшым стаханавцу. — Будзе добры чырвонафлотец — аднадушна заключае камісія.

У накой ўвожыцель братаў Дзімітрый і Нікалай Халеці з Шацілаўскага сельсавета. Абодва камсамольцы. Грузі Дзімітрый ўпрыгожваюць тры абаронныя значкі, Нікалай мае два абаронныя значкі, скончыў дзятрыццю падрыхтоўку на «добра». Братоў залічаюць у стралковую часть.

Зусім пядуна аўтавод калгаса «Чырвоная Залеска» Шацілаўскага сельсавета Дзімітрый Вальвачоў быў на Усеаюнавай сельсаветска-партыйнай выставі. Гэта была ў яго жыцці радасная падзея. Другая радасная падзея ў яго жыцці — гэта прызначы ў РСЧА. Прывізуіцкая камісія залічае тав. Вальвачова ў кавалерысты.

(«Большэціці шлях»).

ПАТРЫЁТЫ РАДЗІМЫ УЗНІМАЮЦЬ ПРАДУКЦЫЙНАСЦЬ ПРАЦЫ

Гарачыя хвалючыя дні перажывае калектыў мінскай галантарыйнай фабрыкі імені Фрунзе. Вялікі патрыятычны ўдзі, які ахапіў зараз усю нашу краіну, ачуваецца тут на кожным кроку.

18 верасня прадпрыемства дабілася новай выдатнай перамогі. Дзятрымоўна выканана 11-месячная вытворчая праграма. Звыш плана выпушчана прадукцыя на поўмільёна рублёў. Значна палепшылася якасць галантарыйных вырабаў. Прадукцыі перамога сорту выпушчана ў жыцці 72 процанты, замест 69 проц. па плану.

Дзятраты стаханавцаў і ўдарнікаў з дна ў зьне павышаюць сваю прадукцыйнасць працы. Паіроўчыца Круціцкая, шэфавальчыца Вышкалей, заадычыца Гельштэйн П. выканаюць свае нормы на 165—210 процант. У пядулоўнай цэхах няма ніякага рабочага, які б не выконваў сваю норму. Работніцы Блях М. Ардэменка, Шабуна, Фіраба, якія раней не выконвалі свае вытворчыя заданні, нахцілі сваю прадукцыйнасць працы і даць па 126—151 проц. нормы.

На адным прапсе вытворчасці — шэфавальчыца Гробицкая, дзе працавалі толькі адны мужчыны, зараз шырока пачалі прымяняць жаночую працу. Першай шэфавальчыцай стала Гробицкая. Значна палепшылася якасць вырабаў. Работніцы і інжынерна-тэхнічныя работнікі к канцу гэтага месяца заадылі 12 добраахвотных кватэр.

Фрунзэўцы абавязаліся высока трымаць сцяг савецкай працы і савецкай імені Урэнці Сталінскай Пшчэрска і гаварыць план завяршыць да 10 кастрычніка.

Канюшкі, які працаваў на складанай працы — дубляры гробицкі, навучны працаваў на свай станку работніцу тав. Бершштэйн. Станок дзятраты шэфавальчыца-стаханавца Антона Ватуры заадыла яго сястра Соф'я.

У трэцім кватэра на фабрыцы асвоена вытворчасць раду новых віду галантарыйных вырабаў. З адыхоўай істапрактыка пэха Магілеўскага гробицкай нага завода будзе вырабляцца жалезныя гузікі. Зараз заадычаецца мацяж абсталявання, у бліжэйшыя дні пачнецца іх масавы выпуск. Кожныя суткі фабрыка дасць 30 тысяч гузікаў.

Намечаны таксама да масавага выраба пядулоўдывыя жаночыя панскі чорнага і белага колеру. Першая партыя пядулоў будзе выпушчана к канцу гэтага месяца.

Значна ажыўлілася рацыяналізацыйская работа. З 20 унесеных прапановаў — 13 ўжо ўдзены ў вытворчасці. Іны аб'яўдзеныя далейшай механізацыі многіх ручных працэсаў.

Вялікая работа прароблена адміністрацыяй у галіне падрыхтоўкі прадпрыемства да зямі. Заадычана пераабсталяванне ўсёй ашылаючай сістэмы ў цэхах. Пабудавана новая каленія пядулоўдывыя забяспечыць фабрыку пядулоўдывыя жыллага дома. Работніцы і інжынерна-тэхнічныя работнікі к канцу гэтага месяца заадылі 12 добраахвотных кватэр.

Фрунзэўцы абавязаліся высока трымаць сцяг савецкай працы і савецкай імені Урэнці Сталінскай Пшчэрска і гаварыць план завяршыць да 10 кастрычніка.

ВЫТВОРЧЫ ЎЗДІМ НА БЕЛАРУСКАЙ ЧЫГУНЦЫ

ГОМЕЛЬ. Ва ўсіх аддзельных, на станцыях, дзе Беларускай чыгуначнай прадаўдываюца абмераванне прамоў галавы савецкага ўрада таварыша Молатава. Машыністы, пядульчыцы, ашылаючы, агідчы, хатні гаспадары — усё аднадушна адабраюць гістарычнае рашэнне савецкага ўрада, выказваюць сваю бязмежную радасць за аднаўраўны братаў украінцаў і беларусоў, якія гадзі прыгтыяціся польскімі панамі.

— Мне 60 год, — сказаў ч сваім выступленні на мітыngu калельчык дзюно Жлобін тав. Арлоў, — трое маіх сыноў служыць у Чырвонай Арміі. Яны гатовы да апошняй калі крыві стаць на абарону свай радзімы. Не глядзячы на свой стары ўзрост, я таксама не ахстану ад іх і на першаму заадыку пашай партыі і ўрада заадыку молат на вытучу і пяду адбараніць сваю любімую радзіму.

— Лепшым адказам на гістарычнае рашэнне Савецкага ўрада, лепшай дапамогай Чырвонай Арміі, — гаворыцца ў аднадушна прынятых рэзалюцыях, — будзе чэсная і самаадайна праца кожнага чыгуначніка на сваім пасту.

Дзятраты чыгуначнікаў розных прафесій новымі вытворчымі перамогамі ад-

казваюць па рашэнне ўрада. Машыністы дзюно Гомель тт. Шчагольскі, Курчанав, Пашкоў, Дунікаў і іншыя выадыць пазамі з вялікімі нагомамі ў шлаху. Грузіцы станцыі Магілеў тт. Багадзілаў і Лаваненкі абавязаліся на мітыngu пядулаўдываюць арганізаванне пядулаўдываюць рашэнне савецкага ўрада. Адрэз-ж пасля схода яны прыступілі да работ і выгудзілі дзятраты пядулаўдываюць і дзятраты ўдзі за 2,5 гадзіны пры норме 5 гадзіны.

Комплекснай бротага дзюно Калінківічы т. Петрунькевіч адрамантавала за адыну змену два паравозы, норма рамонтна паравоза 14 гадзін. Савесары гадзі бротага тт. Беласяў, Місеева, Іванькоў і інш. даць па 3—4 нормы ў дзень. Токар сласнага пэха Гомельскага паравозарамонтнага завода тав. Ізеніска за чатыры гадзіны адгачыў 3,5 шойкі калельных пар, (норма 2,5 шойкі за 7 гадзін).

Стаханавцы ўзроў работы ў гэтыя дні паказваюць амены дзятраты на станцыі Асіповічы тт. Грома і Сабалеўскага.

Усёе калектыў чыгуначнікаў імкнецца свай аднай работай дапамагчы Чырвонай Арміі ў рашэнні гэтавазначнай выадычонай задачы.

Р. СЫРКІН.

ПЕРАВЫКОНАЮЦЬ НОРМЫ НА МАЎЛІЦБЕ

БАБРУЙСК. Лепшым машыністам пядулаўдываюца малатары і трактарысты Пядулаўскай МТС паказваюць прыклады стаханавцаў работы, штодзённа перавыконваюць нормы выпрацоўкі. Так, на прыклад, машыніст малатары «ВЛО-34» тав. Жураўлеў да 14 верасня выканав савеснае заданне — намалачыў 400 тон зярна. У калгаса «Трэй ранаючы» Борт-

ніскага сельсавета тав. Жураўлеў за змену намалачыў па 13 тон зярна. Савесна заады ён абавязаліся выкапаць па 150 проц.

Прыкладна працуе машыніст такой-ж доўжылавай малатары Фёдар Бакоў. Пры сезоны заданні ў 400 тон, ён ужо намалачыў больш 350 тон зярна.

ПРАДАЮЦЬ ХЛЕБ ДЗЯРЖАВЕ

БАБРУЙСК. 22 верасня. Выступленне па радзі галавы савецкага ўрада таварыша Молатава выклікала нрвы вытворчы ўдзім срод калгаснікаў раёна. У прынятых на шматлікіх мітынгах рэзалюцыяны калгаснікаў горада адабраюць мудрае рашэнне савецкага ўрада і бярэць на сябе абавязальнасць ў найкарапейшым тэрміні і высокааааа скончыць асення сельсаветска-партыйнай работы, выканавць абавязальнасць перад зяржавой.

Многія калгасы прадаюць зяржаве хлеб — лішкі багатага ўраджаю. Так, калгас імені Кулішова, дзе старэйшій доўгач таварыша Савіта БССР, эрдэнаўскае тав. Міневіч, 20 верасня прадаў зяржаве 18 тон хлеба. Калгас імені Калінківічы Осаўскага сельсавета прадаў зяржаве 10 тон хлеба, калгас імені Варашылава — 5 тон.

(БЭЛТА).

ЗАХОДНЯЯ БЕЛАРУСЬ У МИНУЛОМ

Заходняя Беларусь па сваіх гістарычных, этнаграфічных, нацыянальных і іншых умовах — неаддзяліма ад Савецкай Беларусі. Яна неаддзяліма таму, што не мае насяле нароў, гісторыя якая неаддзяліма ад усёго рускага, украінскага і беларускага народаў. Гэтыя тры браціны народы — рускі, украінскі і беларускі — абытуць адны азіны гістарычны пачатак ад савецкага, паміем, асёўшым у глыбокай даўнасці за дзятраты год Дняпра, Заходняй Дзвіны, Барызіны, Сожа, Прыпяці і Нёмана.

Уся гісторыя рускага, украінскага і беларускага народаў насавана гераічнай барацьбой за сваю нацыянальную незалежнасць.

Польскія пань яшчэ ў ранні перыяд рускай гісторыі імкнуліся заадычыць нашых продкаў. Яшчэ ў 1018 годзе польскі кароль Валеслаў, як расказваецца ў «Повесці вярэменных лет», рабіўшы па захаванні Кіеву і разаміць сваю дружыну па гарадах і сёлах рускай зямлі.

У гэты-ж час кіеўскі князь Яраслаў «прыбег у Поўтарай і хацелі бегчы за мора. Пасляцім Вячаславіч, сын Лабары, з поўтарайскімі рабіў дзятраты Іраслава гаворачы: «Хочам яшчэ біцца з Валеславам...» Пачалі збярэць грошы з мужа—на 4 кунь, са стараст—па 10 грывен, з бацьра — па 18 грывен... і сабраў Яраслаў многа воінаў... і перабіў палкаўкі. Валеслаў жа збег з Кіева...»

З гэтага ўрока польскія пань, атмак, не зрабілі ні для сябе палезных выадыч. Яны не пераставалі марыць да сваіх рух наадычыць, каб прыбраць да сваіх рух наадычыць продкаў і іх тэрыторыю. Барыстаўшы аслабленнем Русі ў сувязі з татарамі мангольскім іям, літоўскі і польскія магнаты прама тры стагодкі пасля ганаблага бегства Валеслава з Кіева, на доўгі час падзелілі на беларускі і украінскі народы кандалы панскай навады. У 1345 го-

дзе польскі кароль Казімір паслігна за нявольнае галіныя зямлі. Алячасова ў гэтым ліста захавана Беларусь. (Пасля таг званай люблінскай уніі з 1569 г. Літва і Польшча аб'ядналіся ў адну дзяржаву пад назвай — «Рэч Паспалітая»).

Цяжкім было жыццё беларусоў і украінцаў пад уладай літоўскіх і польскіх адычачыцаў. Пань прымушалі сялян паліць мяшч прывадаўшым веру на каталіцкую, забаранялі ўжываць беларускую мову. Польскія каралі захавалі і шчэдра мова. Польскія сатрапаны беларускія і украінскія зямлі, і ў першую чачу — зямлі заходняй часткі Беларусі. Буліныя зямлі заходняй часткі Беларусі, Валодзькія магнаты —Салега, Радзівіл, Валодзькія, Пашкоў, Вышывіч і інш., уладзі сотыямі тысяч дзятраты беларускіх зямель, літоўца аслааааавалі соты тысяч сялян.

Буліны ў пэўным бспраўі пад панскім ярмом, украінскі і беларускі народ заадычыць буй думкамі і пачупілі з рускімі народам. Ён ніколі не мірыўся з панаваннем літоўскіх магнатаў, польскіх шляхты і паноў.

Сяляне і рамеснікі Украіны і Беларусі на працягу стагоддзёў ваді мужную барацьбу са сваімі ворагамі — польскімі панамі і літоўскімі магнатамі. Гісторыя ведае рад буйнейшых паўстанняў на Украіне і Беларусі ў XVI, XVII і XVIII стагоддзях.

Адзям з першых больш моцных выступленняў з'яўляюцца паўстанне, якое пачалося на Украіне ў 1595 годзе пад кіраўніцтвам Наливайкі. Да паўстанцкіх казакаў і сялян Украіны хутка залучыліся беларусы і сяляне. Паўстанцы на чале з Наливайкай захавалі Слуцк, а затым і Магілеў. Аб тым, як мужна змагаліся паўстанцы сяляне супроць паноў і паўстанцкіх шляхты, саворныя тое, што пядульчыца атрал паўстанцаў пэлы дзятраты абдыаўся пад Магілевам ад 18-ты-

сячнай арміі магната Радзівіла. Але сімь былі дзятраты пераможны. Сяляне вымушаны былі адступіць. Паўстанне было зверска палодлена.

Таксама палодлена былі і рад іншых паўстанцаў, і ў гэты ліку паўстанне расемінаў і беднаты горада Магілева, якое адбылася ў 1606—1610 гг. супроць каралеўскага войта і магістрата.

У 1623 годзе паўстаўшы вібелінае супроць неапавага імі уніцкага архіепіскапа Бунавічына. У змове вібелінае прымаці ўдзел і жыхары Оршы, Магілева, Полацка і культурнага цэнтра Заходняй Беларусі — Вілына. Кіраўнікі паўстанца ўваўшай ў перагаворы з украінскімі казакамі, якія павіны былі патрымаць паўстанцаў. Плян гэты ажыццявіць не ўдалася — паўстанне пачалося стыхійна. Аднак вібелінае ўсё-такі рашуча расправіліся з гвалтаўнікамі беларусоў. Паўстанцы уварваліся ў дом Курасіча, перабілі яго слуг, забілі яго самога і труп кінулі ў Дзвіну.

Акрамя гэтага паўстання ў Віцебску ў 30—40 гг. XVII стагоддзя адбылася рад паўстанняў на Украіне, якія актыўна падтрымлівае беларускі народ. У 1648—1654 гг. украінскі і беларускі народы падмаўляюцца пад кіраўніцтвам Багдана Хмельніцкага на вышчу супроць польскіх паноў. Не глядзячы на крывавае лотасіц, з якой польскія пань расправіліся з паўставаўшымі, беларуская сялянства на працягу XVIII стагоддзя зноў і зноў падмаўлялася на барацьбу з панамі.

Раздзіраемая ўнутрымі супярэчнасцімі, Польшча, у рэзультате поўнага разлажэння правай вярхушкі і раду народных паўстанцаў, у канцы XVIII стагоддзя перастала існаваць, як самастойная дзяржава. Украіна і Беларусь і ўдзельныя часткі пераходзілі да перакарнай Расіі. Беларускі і украінскі народы ўваўшай ў больш цесную сувязь і супраадычтва з вялікім брацім народам. Аднак гэтыя народы не

выадыліся ад панскага яра. Польскія памешчыкі захавалі і дзятраты мае майстні. Беларуска народ, як і іншыя народы перакарнай Расіі, прыгтыяціся царскім саадыражам. Парым і яго чыноўнікі глядзелі на Беларусь, як на калонію. Яны наадычылі заадычылі развіццё прымысловасці і наогул вытворчасці ў Беларусі.

Але ў сувязі са шпарым развіццём прымысловасці і наагул вытворчасці ў Расіі не магла не развівацца і прымысловасць у Беларусі. Найбольш шпарка развілася яна ў Віленскай, Гродзенскай (заадычона частка Беларусі) і Мінскай губернях. Як вядома, гэтыя губерні лілі аадычона да раёнаў з пераважнай каліпаліцкай сістэмы гаспадары. У Заходняй частцы Беларусі былі буйныя прымысловыя цэнтры, які цэнтр таадычонай прымысловасці — Веласот, Гродна і інш.

Неаддзяліма ад развіцця прымысловасці ў Беларусі распе работчы клас, а разам з тым развіваецца і работчы рух, які прымае ўсё больш арганізаваны характар. У 70—90 гадах XIX стагоддзя бастуюць работчы ў Веласотскай раёна, гарбары Віленшчыны і Гродзеншчыны, чыгуначнікі Гомеля, Мінска, Пінска. Асабліва работчы рух узмаінаецца ў 1899—1900 гг.

У часы рэвалюцыі 1905 года работчы Веласотска, Гродна, Вілына, Пінска і іншых гарадоў плячю ў плячю з работчымі і сялянамі ўсёй Беларусі і перакарнай Расіі выступалі супроць самодзяражы, капіталістаў, чыноўнікаў-русіфікатараў і пядульчыцаў.

Перамога Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі дала магчымасць працоўным масам Беларусі вызаліцца ад савецкага панавання і наадычонай прычынае ўдзелу. Упершыню ў гісторыі Беларусі народ атрымаў сваю дзятраты наадычыць. На ўсім прадсторыі Беларусі ўстанавілася савецкая ўлада.

Але пядульчыца дзятраты працаўдываюць сабак і ярых ворагаў працоўных трохіх, буржуазных і іх бротаўшай прывыла да таго, што большая частка украінскага і беларускага ўрадоў зноў пшадзе пад яры перш пшадзе

мечкі імперыялістаў, а затым польскіх памешчыкаў захавалі і дзятраты мае майстні. Беларуска народ, як і іншыя народы перакарнай Расіі, прыгтыяціся царскім саадыражам. Парым і яго чыноўнікі глядзелі на Беларусь, як на калонію. Яны наадычылі заадычылі развіцё прымысловасці і наагул вытворчасці ў Беларусі.

Але ў сувязі са шпарым развіцём прымысловасці і наагул вытворчасці ў Расіі не магла не развівацца і прымысловасць у Беларусі. Найбольш шпарка развілася яна ў Віленскай, Гродзенскай (заадычона частка Беларусі) і Мінскай губернях. Як вядома, гэтыя губерні лілі аадычона да раёнаў з пераважнай каліпаліцкай сістэмы гаспадары. У Заходняй частцы Беларусі былі буйныя прымысловыя цэнтры, які цэнтр таадычонай прымысловасці — Веласот, Гродна і інш.

Неаддзяліма ад развіцця прымысловасці ў Беларусі распе работчы клас, а разам з тым развіваецца і работчы рух, які прымае ўсё больш арганізаваны характар. У 70—90 гадах XIX стагоддзя бастуюць работчы ў Веласотскай раёна, гарбары Віленшчыны і Гродзеншчыны, чыгуначнікі Гомеля, Мінска, Пінска. Асабліва работчы рух узмаінаецца ў 1899—1900 гг.

У часы рэвалюцыі 1905 года работчы Веласотска, Гродна, Вілына, Пінска і іншых гарадоў плячю ў плячю з работчымі і сялянамі ўсёй Беларусі і перакарнай Расіі выступалі супроць самодзяражы, капіталістаў, чыноўнікаў-русіфікатараў і пядульчыцаў.

Перамога Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі дала магчымасць працоўным масам Беларусі вызаліцца ад савецкага панавання і наадычонай прычынае ўдзелу. Упершыню ў гісторыі Беларусі народ атрымаў сваю дзятраты наадычыць. На ўсім прадсторыі Беларусі ўстанавілася савецкая ўлада.

Але пядульчыца дзятраты працаўдываюць сабак і ярых ворагаў працоўных трохіх, буржуазных і іх бротаўшай прывыла да таго, што большая частка украінскага і беларускага ўрадоў зноў пшадзе пад яры перш пшадзе

Таксама ў глыбокім заняпадзе знаходзілася і сельская гаспадарка. Больш палезных сельскай азімы польскія пань адабралі і развалі ваенна-аадычона («асадычона») у матах каланізацыі краі. Працоўнае сялянства пазбаўлена савеснае, пшадчы, выганаў і мае ў пераважнай большасці па 2—5 готараў зямлі.

Працоўны масы Заходняй Беларусі больш 20 год пераносілі галад, жабрацтва, хваробы і т. д. Яны не мелі ні палітычных, ні нацыянальных, ні наогул чалавечых правоў. Польская ваеншчына іх пядульчыца ўсё больш і больш гвалтаўнай паланізацыі. Беларуска школы яшчэ ў 1935 годзе налічваліся адзінакі. Так, у Навагрудскім ваяводстве, дзе палкі склааюць менш 25 проц. насельніцтва, налічвалася 93 проц. польскіх школ, а беларускіх толькі 2,5 проц. У Палескім ваяводстве палкі складаюць менш 10 проц. насельніцтва, але польскія школы склааюць 94 проц. ад усёй колькасці школ у гэтым ваяводстве, а беларускіх школ усёго толькі 1 проц. У Навагрудскім ваяводстве каля 60 проц. насельніцтва (старай 10 гаў) непісьменныя, у Палескім — 70 проц. Газеты на беларускай мове не дзятраты.

З пачатку ваенных дзятраты паміж Польшчай і Германіяй, становішча працоўных Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі яшчэ больш пагаршылася. Заходняя Украіна і Заходняя Беларусь былі пакінуты абанкротыміся польскім урадам на лёс выадыч. І ў гэты катастрофічны для працоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны мхачат ханасіла да іх словы галавы савецкага ўрада таварыша Молатава: «Савецкі ўрад лічыць сваім сваячым абавязкам палодць руку дапамогі сваім братам-украінцам і братам беларусам, якія населяюць Польшчу».

— Ёсць, палодць руку дапамогі сваім братам! — атмак у гэты савецкі народ і яго Рабочая Сялянская Чырвоная Армія. Браты-беларусы пшадчы вызвалілі ад іх польскіх паноў.

І.

ЗАРУБЯЖОМ

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ НА ПОЛЬСКИМ ФРОНЦЕ

ПАВЕДАМЛЕННЕ ГЕРМАНСКАГА НАМАНДАВАННЯ

БЕРЛІН, 21 верасня. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае наступную аперацыйную зводку вярхоўнага камандавання германскай арміі:

«Усё яшчэ неадна канчаткова ўсталяваць розгалуты бую ў збегі Вісла, у раёне Вышаграду. Да другой паловы дня 20 верасня колькасць польскіх палонных складала каля 170 тысяч. Лік палонных працягвае ўзрастаць. Толькі адной з двух германскіх армій, прымаючых удзел у баях, да гэтага часу захавана 320 гармат і 40 танкаў. У гэтых баях на польскай тэрыторыі ўзяты зноў, зноў даных, 9 дывізіяў, асобныя часты 10 іншых тыпаў і 3 кавалерыйскія брыгады.

На поўдні Польшчы пасля жорсткага бою ля Санок і Тамашова шматлікія польскія часты засталіся ў руках германскіх войскаў. Узяты ў палон таксама галоўнакамандуючы польскай паўднёвай арміі. Пачынаючы з 10 верасня, у гэтым раёне было ўзята ў палон 60 тысяч паліцаў захавана 108 дзівізіяў і 22 палкі гармат.

У баях ля Гішні ўзяты ў палон каля 350 польскіх афіцэраў, 12 тысяч салдат. Захавана каля 40 гармат.

Польскія войскі ў сучасны момант аказваюць яшчэ супраціўленне ў Варшаве, у Модліне, на паўночным захадзе ў Варшавы ля Гуры Кальварыя і на паўночным захадзе Хела.

БЕРЛІН, 22 верасня. (ТАСС). Штаб германскай арміі паведамляе: «Баі ля Тамашова закончаны поўным разгромом польскіх частей. Баі каля Варшавы працягваюцца.

На заходнім фронце, за выключэннем асобных аперацый, ніякіх сутэжных сутычак не адбывалася».

ГІТЛЕР І ГЕРЫНГ У РАЁНЕ ДАНЦЫГА

БЕРЛІН, 22 верасня (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе з Данцыга, што ўчора раніцай Гітлер наведаў войскі ў раёне Данцыга. Ён агледзеў таксама захаваны германскімі часткамі Верстэршлаг. У вёсках Данцыга адбылася сустрэча Гітлера з Герынгам, які робіць інспекцыйны агляд узбярэжжа, ачышчана ад польскіх войскаў.

ЗАБОЙСТВА РУМЫНСКАГА ПРЭМ'ЕРА

БЕРЛІН, 21 верасня. (ТАСС). Бухарэстскі карэспандэнт агенства Трансопаан перадае, што, паведаваўшы аб бунтарскім рэжыме ў Румыніі, сёння забіў румынскага прэм'ера Калінеску. Падрабязнае забойства яшчэ невядома.

Як перадае бунтарскі карэспандэнт агенства Трансопаан, паведамленне аб забойстве румынскага прэм'ера выклікала вялікую сенсацыю ў Букашціне. Ліца, што ў гэты момант знаходзіліся ў ператрактары Мусці, які з'яўляецца адным з кіраўнікоў рэвалюцыйнай фашысцкай арганізацыі «Жалезная гвардыя», Калінеску быў міністрам унутраных спраў ў ўрадзе Гога. Ён вядом, як рашучы праціўнік «Жалезнай гвардыі». Ліца, што ён вядом у расстрале кіраўнікоў «Жалезнай гвардыі», у лістападзе 1938 года.

БУХАРЭСТ, 21 верасня. (ТАСС). Румынскае тэлеграфнае агенства паведамляе, што сёння ў 14 гадзін пабылі сваёй

ШУКРУ САРАДЖОГЛУ ВЫЕХАЎ У МАСКВУ

АНКАРА, 22 верасня. (ТАСС). Учора вечарам у Маскву выехаў турэцкі міністр замежных спраў Шукру Сараджоглу. Разам з ім выехаў наўпрост СССР у Турцыю Т. Тэрэнцьеў. Міністра суправаложыў намеснік генеральнага сакратара міністэрства замежных спраў Дзавал Ачыкалі, дырэктар першага дэпартаменту міністэрства за-

ВЯДКІ ТЭАТР ОПЕРА І БАЛЕТА Аб'ёмнае № 100. БАХУЧСАРАЯСКІ ФАНАН. Вілеты ў Доме прафсаюзаў з 12-5 г. дня, у дзень працаваць — у часе тэатра з 6 г. веч.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАВНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР Аб'ёмнае № 21. ПАГІБЕЛЬ ВОЖА. Пачатак ролі ў 7 г. вечара.

Кіноадр «Варшава зорна» ГОРНЫЯ МАРШ. Кіноадр «Роднае» «КОМСОМЛЬСК».

Кіноадр «Інтэрнацыянал» «ЗОРИ ПАРИЖА». Кіно «Спартак» «ВІБОРСКАЯ СТОРОГА».

Данячы кіноадр «МУЖЕСТВО». Кіноадр «ПАННЫ ДНІ» «Третьяковская галерія» (папулярныя кінокартункі і фільмы) 2. Журнал «Мінская студыя кінохронікі» № 43.

АСТАТНІ ПАРЫЖСКИЕ ВОЙСКИ ПЕРХОДЯТЪ ЛІТОВСКУЮ ГРАНИЦУ

БЕРЛІН, 22 верасня. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе, што з Віленскага вайводства перайшлі ў Літву значныя атрады польскай паліцыі на 200 грузавіках. У раёне Сувалак (Беластоцкае вайводства) чакаецца пераход яшчэ больш значных вайсковых частей.

ХВАЛЯВАННІ СЯРОД ЖЫХАРОУ ВАРШАВЫ

БЕРЛІН, 21 верасня. (ТАСС). Як паведамляюць з Амстэрдама, большая частка пасяльштва Варшавы паўстаа супроць вайскавага кіраўніцтва. На вуліцах горада паміж асобнымі групамі жыхароў адбываюцца сутычкі, якія пераходзяць у сапраўдныя баі. Налічваецца многа забітых і раненых. У часе баёў жыхары Варшавы кіруюць з агонаў у змаганніх камені, розныя хатнія рэчы, працягваюцца газавыя гарачыня агучы і т. д. У баях прымае ўдзел таксама і паліцыя.

ПАРЫЖ, 21 верасня. (ТАСС). Агенства Гавас перадае на радыё наступнае паведамленне: «Польскае радыё перадае ўчора ў 22 гадзіны 55 мінут з Варшавы, што германскія войскі штурмуюць Варшаву і працягваюць перадаваць гэтае паведамленне».

РАСПАРАДЖЭННЕ РУМЫНСКИХ УЛАД

БУХАРЭСТ, 21 верасня. (ТАСС). Як паведамляе румынскае тэлеграфнае агенства, у Румыніі выдана афіцыйнае распараджэнне, згодна якое ўсім беканам з Польшчы за выключэннем членаў урада і ваенных уоіх катэгорыі, дазваляецца пакінуць Румынію, калі яны маюць дакументы, якія даюць ім магчымасць выезду за граніцу.

ІНТЭРНАВААННЕ ПОЛЬСКИХ ДЗЕЯЧОУ

НЬЮ-ЁРК, 21 верасня. (ТАСС). Агенства Асоцыятыд Прэс, спасылкаючыся на аўтарытэтынае паведамленне, перадае, што румынскі ўрад рашыў інтэрніраваць шмат польскага прэзідэнта Масціскага і былога міністра замежных спраў Бека.

НЬЮ-ЁРК, 21 верасня. (ТАСС). Як паведамляе агенства Асоцыятыд Прэс з Бухарэста, не глядзячы на англа-французскае прызначэнне, румынскі ўрад аб'явіў аб інтэрніраванні Рыз Смільчы ў Румынію на час вайны.

КВАТЕРЫ ЗАБІ СТАРШЫНА СОВЕТА МІНІСТРАў РУМЫНІІ БАЛІНСКУ

КВАТЕРЫ ЗАБІ СТАРШЫНА СОВЕТА МІНІСТРАў РУМЫНІІ БАЛІНСКУ. Забойцы — члены распушчанай арганізацыі «Жалезная гвардыя» — арыштаваны.

Агенства дае да гэтага, што новы старшыня савета міністраў прыступіў да абарачы сёння вечарам, пасля чаго адбылася пасяджэнне ўрада.

БУХАРЭСТ, 22 верасня. (ТАСС). Як паведамляе румынскае тэлеграфнае агенства, старшыня савета міністраў Румыніі назначан генерал Арджэану, камандуючы армейскім корпусам у Бухарэсце. Генерал Габрыэль Марынеску, начальнік паліцыі, назначан міністрам унутраных спраў. Генерал Ікус, камандуючы сёмым армейскім корпусам, назначан міністрам нацыянальнай абароны. Як вядома, забіты прэм'ер-міністр Балінеску быў адначасова міністрам унутраных спраў і часова выконваў абавязкі міністра нацыянальнай абароны.

механічных спраў Фердын Джэмель Эркін, дырэктар кабінета міністра замежных спраў Зекі Палар. На вакале адзінчых пражавалі: старшыня савета міністраў Рэфік Сайдан, старшыня медыкальнага (парламента) Абулхалік Рэнда, першы ад'ютант прэзідэнта рэспублікі, усе міністры і дыпламатычны корпус.

ВЫСТУПЛЕННЕ ЧЭМБЕРЛЕНА У ПАЛАЦЕ АБШЧЫН

ЛОНДАН, 21 верасня. (ТАСС). Як перадае агенства Рэйтар па радыё, выступаючы ўчора ў палаце абшчын, глава англійскага ўрада Чэмберлен заявіў: «За апошні тыдзень адбыліся падзеі такой велізарнай важнасці, што пакуль яшчэ немагчыма апісаць іх уласна на лёс вайны і на пазіцыі іншых краін».

Спаў ўшыяе на паражэнні польскай арміі і на пераходзе савецкіх войскаў польскай граніцы. Чэмберлен напамінуў аб савецкай поспе, перададзенай англійскаму паслу ў Маскве, у якой заяўлялася, што СССР будзе праводзіць палітыку нейтралітэты ў сваіх узалежанах з Англіяй. «У гэтай абстаноўцы», — сказаў Чэмберлен, — урад палічыў неабходным аб'яваваць 18 верасня заяву, у якой ўказвала ся, што не адбылося нічога такога, што ўзгад-аб адбыцца на нашым англійскага ўрада выканань свае абавязальнасці».

Закрываючы прамову Гітлера, Чэмберлен заявіў: «Учарашняя прамова Гітлера ў Данцыгу не змяніла існуючага становішча. Ізлажэнне пазей, данае Гітлерам, не можа лічыцца дакладным».

Характарызуючы становішча на заходнім фронце, Чэмберлен сказаў, што французскія войскі паспяхова працягваюць сваё працягванне ўперад. Занятыя капітэлы стратэгічнага аб'екта.

Дасягненні ў барацьбе супроць падвожных лодак за тва з невялікім тылі ваенных дзеянняў першазначна пастылі англійскага флота за значна большыя прытэлы перыяды ў мінулай вайне. У той час як у мінулай вайне ў барацьбе супроць падвожных лодак мы займалі абарончую пазіцыю, зараз мы вядзем наступальную вайну і рашуча знішчаем падвожныя лодкі, як толькі яны выяўляюць слабе. Я ўпэўнен, што не пераўменшу, калі скажу, што шасць або сем германскіх падвожных лодак папалілі ўжо сваім існаваннем за навалы на англійскія пароходы. Чэмберлен адзначыў, што ў рэзультат наваду падвожных лодак загінулі 139 англійскіх грамадзян і грамадзян нейтральных краін, не лічачы страг пры італіянскіх авіяносах «Карыджэс». 44 чалавекі лічача прапаўшымі без весткі.

Англія, таксама як і Францыя, правяда вялікую нарыхтоўчую работу ў галіне ўмацавання ваземных і паветраных сіл, аднак трэба памятаць, што ва ўсёй нарыхтоўцы да вайны перавага знаходзіцца на баку Германіі. Тым не менш, намы курсу пастаянна і ўпэўнена мабілізуюцца. Мы не павінны працягваць неспрыяласць, калі не адразу адчуваем рэзультаты гэтага.

Англііскі ўрад і ўрады лямініёнаў працягваюць праводзіць падрыхтоўчую работу, якая дапа-б магчымаць прымаць самы шырокі ўдзел у нарыхтоўчай барацьбе. Далей Чэмберлен заявіў, што ён не будзе галаш на даным этапе вайны адносна таго, калі і дзе будзе сабрана рашучая сіла або калі наступіць рашучы момант. Гэта будзе залежыць ад пазей, якія ніхто не можа прадказаць. Размах нашых падрыхтаваных і той факт, што мы праводзім іх, зыходзячы з меркавання, што вайна будзе працягвацца па крайняй меры тры гады, забяспечваюць прагрэсіўны рост нашых сіл.

ПАРЫЖ, 22 верасня. (ТАСС). Агенства Гавас перадае сённяшняе камюніке, у якім паведамляе: «Раніца, 21 верасня. Наглядзячыся актыўнасць мясцовага характару частей, якія знаходзіліся ў сутыкненні. Аб'яваецца артылерыйская перастрэлка».

ПАРЫЖ, 22 верасня. (ТАСС). Агенства Гавас перадае сённяшняе камюніке французскага камандавання. У камюніке ўказваецца, што на заходнім фронце французскія часты знаходзіліся ў сутыкненні з германскімі войскамі ў раёнах на паўднёвым аў Саарбрукену і на ўсход ад ракі Біс. На ўсёму фронту ідзе артылерыйская перастрэлка.

У АНГЛІ ЗАТРЫМАНА 200 СУДНАУ НЕЙТРАЛЬНЫХ ДЗЯРЖАВ

ЛОНДАН, 22 верасня. (ТАСС). Як паведамляе агенства Рэйтар, да 20 верасня ў Англіі было затрымана каля 200 суднаў, належачых нейтральным дзяржавам. З іх 80 суднаў пасля працяглай дакументаў было дазволена працягваць свой шлях. Грузы астатніх суднаў затрыманы ў англійскіх партах.

ПРАМОВА ЧАН КАЙ-ШЫ НА ЗАКРЫЦІ 4-Й СЕСІІ НАЦЫЯНАЛЬНА-ПАЛІТЫЧНАГА СОВЕТА КІТАЯ

ЧУНЬШЫН, 21 верасня. (ТАСС). Закрываючы чацвёртую сесію Нацыянальна-палітычнага савета, Чан Кай-шы заявіў: «Кітай будзе працягваць узброеную барацьбу супроць японскай агрэсіі да таго часу, пакуль не будзе дасягнута канчатковая перамога. Матай вызваленчай вайны з'яўляецца аднаўленне тэрытарыяльнай і адміністрацыйнай незалежнасці Кітая».

Чан Кай-шы зноў напамінае аб вялікіх труднасцях, якія ляжаць на шляху вызваленчай вайны. «Мы верым, — прадавае ён, — што ўсе нашы браты выступіць супроць дзеянняў адрачальніцтва і адзіночкі ў саюзіх прапаўшых. Ува выкапае прыняты Нацыянальна-палітычным саветам прапановы і будзе пра-

вадзіць далей усе меры прыкметы на ўмацаванне нашых рашоў для таго, каб не трапіць у пастку ворага».

Закрываючы міжнароднае становішча Кітая, Чан Кай-шы сказаў: «Мы будзем выконваць нашы абавязкі, разбіваючы планы агрэсара на ўсходзе. Мы будзем змагацца супроць японскіх планаў заваявання Кітая, а таксама супроць скарыстоўвання агрэсара міжнароднага становішча і яго планаў напіску на іншародныя дзяржавы. Кітайскі народ упэўнен, што яго ўзброенае супраціўленне і нацыянальна-рэканструкцыйна з'яўляюцца вядучымі фактарамі міру і прагрэса па ўсім свеце. Кітайская рэспубліка не адступіць ад сваёй рашымасці працягваць вайну да пераможнага канца».

У тэлеграме з Парыжа газета «Дзельцінг саномат» паведамляе, што блыжэйшасць французскіх войскаў на заходнім фронце, якая працягваецца звыш 60 гаўн, там аб'яваецца «дронным падар'ем». Акрамя таго, заяўляюць, што неабходна даць волю войскам, якія ўзялі на працягу двух тыдняў прымаць ўдзел у ваенных аперацыях.

ЛОНДАН, 22 верасня. (ТАСС). Па паведамленні парызскага карэспандэнта газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост», у даны момант не чакаецца ніякіх буйных аперацый на заходнім фронце. У Парыжы выказваецца думка, што вярхоўнае германскае камандаванне мае намер у пералышчы для перагупіроўкі войскаў, якія знаходзіліся ў Польшчы. Германскія танкі і самалёты таксама патрабуюць рамонт пасля ваенных дзеянняў на ўсходзе.

БЕРЛІН, 22 верасня. (ТАСС). Ва ўчарашняй аперацыйнай зводцы вярхоўнага камандавання германскай арміі адзначалася: «На захадзе намі збіта тры прыватных аэрастары і 8 самалётаў праціўніка. Цілых дзеянняў не было».

БЕРЛІН, 22 верасня. (ТАСС). Па паведамленні аператыўнай зводцы вярхоўнага камандавання германскай арміі адзначалася: «На захадзе намі збіта тры прыватных аэрастары і 8 самалётаў праціўніка. Цілых дзеянняў не было».

БЕРЛІН, 22 верасня. (ТАСС). Па паведамленні парызскага карэспандэнта газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост», у даны момант не чакаецца ніякіх буйных аперацый на заходнім фронце. У Парыжы выказваецца думка, што вярхоўнае германскае камандаванне мае намер у пералышчы для перагупіроўкі войскаў, якія знаходзіліся ў Польшчы. Германскія танкі і самалёты таксама патрабуюць рамонт пасля ваенных дзеянняў на ўсходзе.

БЕРЛІН, 22 верасня. (ТАСС). Ва ўчарашняй аперацыйнай зводцы вярхоўнага камандавання германскай арміі адзначалася: «На захадзе намі збіта тры прыватных аэрастары і 8 самалётаў праціўніка. Цілых дзеянняў не было».

БЕРЛІН, 22 верасня. (ТАСС). Па паведамленні парызскага карэспандэнта газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост», у даны момант не чакаецца ніякіх буйных аперацый на заходнім фронце. У Парыжы выказваецца думка, што вярхоўнае германскае камандаванне мае намер у пералышчы для перагупіроўкі войскаў, якія знаходзіліся ў Польшчы. Германскія танкі і самалёты таксама патрабуюць рамонт пасля ваенных дзеянняў на ўсходзе.

Table with 8 columns: Region, Value 1, Value 2, Value 3, Value 4, Value 5, Value 6, Value 7. Rows include various regions like Віцебская, Аршанскі, Асвейскі, Багушэўскі, Бешанковіцкі, Ветрынскі, Віцебскі, Гарадоцкі, Дрысенскі, Дубровенскі, Лельчэўскі, Лядзінскі, Мехаліўскі, Полацкі, Расонскі, Сенненскі, Сіроцінскі, Сурожскі, Талачынскі, Ушачскі, Чашніцкі, Гомельская, Будакашалеўскі, Веткаўскі, Гомельскі, Добрунскі, Жлобінскі, Журавіцкі, Барысавскі, Лоеўскі, Рагачоўскі, Рэчыцкі, Свяцілавіцкі, Урачыцкі, Перахоўскі, Чачэўскі, Стрэшанскі, Асіпавіцкі, Барбур'скі, Бялыніцкі, Вязьнінскі, Вышаўскі, Горацкі, Дрыбінскі, Касцюковіцкі, Кіраўскі, Клімавіцкі, Клячэўскі, Брыгалеўскі, Крочаўскі, Магілёўскі, Мясіслаўскі, Прапойскі, Хоціўскі, Чавускі, Чарукаўскі, Чырвонапольскі, Шклоўскі, Мінская, Барысавскі, Вязьнінскі, Гроцкі, Заслаўскі, Копыльскі, Кругіцкі, Лайоцкі, Любанскі, Мінскі, Пашчаныцкі, Сухавіцкі, Служыцкі, Смалявіцкі, Рудзенскі, Старадарожскі, Старобінскі, Лядзэнскі, Халопеніцкі, Чарнёнскі, Чырвонаслабодскі, Лядзжынскі, Палеская, Брагінінскі, Васілевіцкі, Глускі, Даманавіцкі, Ельскі, Жыткавіцкі, Камяранскі, Капаткевіцкі, Лельчэўскі, Мазырскі, Нараўлянскі, Палымскі, Петрыкаўскі, Тараўскі, Хойніцкі, Калінкавіцкі, Ахтыўскі.

Усяго па БССР 62,2 8,4 96,9 12,2 14,9 51,7 34,5. Было на 15 верасня 1939 г. 58,6 6,1 90,6 10,7 7,2 46,8.

УВАГА: Па Горацкаму і Дзяржынскаму раёнам даныя на 15 верасня. Уточна-статыстычны адрэс і адрэс землеўпарадкавання Наркамзема БССР.

ДЗЕННІК © Сёння, у 6 гадзін вечара, у памянканні Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра адбудзецца сход інтэлігенцыі гора Мінска. Парадак дня: 1. Надыходзячыя выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных і зачыні інтэлігенцыі. 2. Мясцавая частка. МІНГАРНОМ КП(б)Б.

© Сёння, у 7 гадзін вечара, у Доме партызан (мады зал) адбудзецца кансультацыя па пытаннях нарыхтоўчых выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных. Дом партызан Мінгарнома КП(б)Б. В. а. адзнамага доктара Т. С. ГАРБУНОВ.

Мінскім педагагічным інстытутам імені А. М. ГОРГАГА ПРАДОЎЖАН ПРЫЕМ ЗАЯУ АСПІРАНТУРЫ. ДА 1 КАСТРЫЧНІКА ПА НАСТУПНЫХ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЯХ: 1) БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРЫ, 2) РУСКАЯ ЛІТАРАТУРЫ, 3) РУСКАЯ МОВЕ, 4) РУСКАЯ МОВЕ.

Беларускім дзяржаўным юрыдычным інстытутам пры НКЮ БССР прадоўжан набор студэнтаў. НА 1939-40 ВУЧЭБНЫ ГОД. Інстытут рыхтуе юрыстаў для работы ў органах суда, пракуратуры, следства, паліцыі, адвакатуры і арбітража.

Бацькі і вучні! непаўрабавы вам стабільныя падручнікі прадаваць. У МІНСКУ: У мадэрных Жойка №3 Савецкая, 57; У мадэрных Мінеральныя №28 Ленінская, 15.

НАРКАМАТ АўТАМАБІЛЬНАГА ТРАНСПАРТА БССР аб'яўляе што ў сувязі з перадачай Магілёўскага аўтарамобіля ў веданне Наркамата аўтарамобіля БССР, НАРКАМАТ, ПРАДЗІЯВІСЦЫ, УВАЖАЮЧЫ АРГАНІЗАЦЫЮ, МЯСЦОВЫ АўТАРАНАПАРТ, ПЛАНІНЫ ПРАДСТАВІЦЬ ДА 1 КАСТРЫЧНІКА г. г. у Наркамат аўтамабільнага транспарта БССР (г. Мінск, Дом урада, 1 паверх, пакой № 432) ВЕСТКІ АБ НАТРОЎЛАСЦІ ў ПРАВАДЗЕННІ КАПІТАЛЬНЫХ РАМОНТАў АўТАМАБІЛЯў І АГРЭГАТАў на 1939 год у паразе кватэлаў і месцаў, па кожнай маршы машыны ў пасаско. НЕПРАДСТАЎЛЕННЕ «КАЗАНЫХ ВЕСТАК ДА 1 КАСТРЫЧНІКА 1939 ГОДУ ПАДЦІНЕ ЗА САВОЮ НЕКЛЮЧЭННЕ МАШЫН І ПЛАН КАПІТАЛЬНАГА РАМОНТУ Наркомат аўтамабільнага транспарта БССР СІЯПАНАЎ.